

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 762/2018
07.08.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бисерке Живановић, председника већа, Споменке Зарић и Зоране Делибашић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Живана Драпшин, адвокат из ..., против тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Марија Вучковић, адвокат из ..., ради утврђења, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1888/17 од 30.08.2017. године, у седници од 07.08.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1888/17 од 30.08.2017. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Бечеју, Судска јединица у Новом Бечеју П 424/16 (1991) од 06.03.2017. године, ставом првим изреке утврђено је да је тужилца власница по основу одржаја катастарских парцела наведених изреком у листу непокретности ... КО ..., а тужена је обавезана да трпи тужилин упис права својине у катастар непокретности. Ставом другим изреке тужена је обавезана да тужили накнади трошкове парничног поступка у износу од 491.100,00 динара са законском затезном каматом од пресуђења до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 1888/17 донетом након расправе пред другостепеним судом одржане 30.08.2017. године, ставом првим изреке, укинута је првостепена пресуда. Ставом другим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље да се утврди да је стекла право својине по основу одржаја на катастарским парцелама наведеним изреком, породичне стамбене зграде и помоћне зграде у листу непокретности ... КО ... и да се тужена обавезе да трпи тужилин упис права својине у катастар непокретности. Одбијен је захтев тужиље да јој тужена накнади трошкове парничног поступка са припадајућом законском затезном каматом. Ставом трећим изреке тужилца је обавезана да туженој накнади трошкове првостепеног поступка у износу од 557.000,00 динара. Ставом четвртим изреке тужилца је обавезана да туженој накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 81.000,00 динара.

Против другостепене пресуде, тужилца је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права и из разлога прописаних чланом 404. Закона о парничном поступку.

С обзиром да се у овој парници примењује важећи Закон о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр.72/11 ... 87/18), на основу члана 506. став 2. ЗПП („Службени гласник РС“, број 72/11), и да је побијаном другостепеном пресудом укинута првостепена пресуда и одлучено о тужбеном захтеву, то је ревизија у овој парници дозвољена, према новелираном члану 403. став 2. тачка 3. ЗПП, па нема разлога за одлучивање о ревизији као изузетно дозвољеној, у смислу члана 404. ЗПП.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. ЗПП и утврдио да ревизија тужиље није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, дана 17.04.1991. године тужиоци ВВ, ГГ, АА и ДД су поднели тужбу против ЂЂ, ради признавања права својине на спорним непокретностима, наводећи да је купопродајни уговор изгубљен. Општински суд у Новом Бечеју је дана 23.04.1991. године донео пресуду на основу признања, а 25.05.2009. године законска наследница ЂЂ, који је преминуо 2006. године, поднела је предлог за понављање поступка који је одбијен решењем Општинског суда у Новом Бечеју од 09.02.2009. године. Решењем Вишег суда у Зрењанину од 17.03.2010. године укинута је првостепено решење, ради утврђивања веродостојности потписа туженог ЂЂ на оспореном пуномоћју које је дато за адвоката Ђорђа Бранкова. У поступку је утврђено да ЂЂ није потписао пуномоћје за адвоката Ђорђа Бранкова, па је решењем Основног суда у Бечеју, Судска јединица у Новом Бечеју од 02.07.2014. године дозвољено понављање поступка и укинута пресуда на основу признања од 23.04.1991. године.

Према чињеничном стању утврђеном на одржаној расправи пред другостепеним судом, тужиља је правна следбеница ВВ, ГГ и ДД. Тужена је правна следбеница ЂЂ. Сада пок. ЂЂ је током 1968. године купио пољопривредно земљиште заједно са салашем, у потесу „...“ и пуномоћјем овереним пред судом 22.08.1969. године овластио је ВВ да може у његово име управљати његовим поседом који се састоји од салаша и ораница, а који је стекао купопродајним уговором од 23.08.1968. године и који је заведен у КО ... бр. Овим пуномоћјем овластио је ВВ да непокретности може издавати у закуп или наполицу, да плаћа порез на земљиште, да од закупца и наполичара прима закуп и да део плодова уновчава по свом нахођењу, новцем располаже за унапређење економије и са закупцима и наполичарима сачињава писмене уговоре, као и да за случај потребе покреће парнице против ових лица за исплату закупа, сметање поседа и давање плодова. На записнику од 02.08.1975. године у поступку комасације, уз присуство ДД, ЕЕ и ВВ, констатовано је да за парцеле бр. .../..., .../..., .../..., .../..., .../... и .../... прилажу купопродајни уговор од 23.08.1968. године, а ЕЕ је изјавио да признаје потпис на поменутој исправи. ВВ, као пуномоћник ЖЖ, изјавио је да признаје наведени купопродајни уговор на име продавца. ЕЕ је изјавио да катастарске парцеле .../... и .../..., .../..., .../.../.../.../..., .../..., .../..., .../... и .../... продаје ДД који му је у целости исплатио купопродајну цену и купац је уведен у посед парцела. У поступку комасације на записнику од 10.09.1975. године, констатовано је да је ВВ као пуномоћник ЖЖ изјавио да је она 1966. године продала ЂЂ катастарске парцеле уписане у поседовном листу ... КО ..., стари ЗКУЛ ... КО ..., да јој је купопродајна цена

у целости исплаћена, да је купопродајни уговор закључен у адвокатској канцеларији Слободана Марића, али да тим уговором не располаже, да нема доказа о плаћеном порезу на промет и да дозвољава да се катастарске парцеле пренесу у корист ЋЋ и као пуномоћник ЋЋ на основу пуномоћја од 13.08.1975. године изјављује да описане парцеле купује од продавца. Утврђено је да је ЋЋ са супругом од 1966. године живео и радио у

Код овако утврђеног чињеничног стања, правилно је у побијаној другостепеној пресуди примењено материјално право када је првостепена пресуда укинута и одбијен као неоснован тужбени захтев тужиље да се утврди да је по основу одржаја стекла право својине на спорним непокретностима.

С обзиром да је током 1968. године ЋЋ купио спорно пољопривредно земљиште са салашем, на промет непокретности примењује се Закон о промету земљишта и зграда („Службени лист СФРЈ“, бр.43/65 ... 17/67), који је у члану 9. прописивао да уговор на основу кога се преноси право коришћења или право својине на земљишту или згради мора бити писмен. Уговор који није закључен у писменом облику не производи правно дејство, из чега произилази да се купопродајни уговор који није испуњавао форму прописану законом, односно није сачињени у писменом облику, није могао конвалидирати. Из садржине пуномоћја које је правни претходник тужене ЋЋ дао правном претходнику тужиље ВВ произилази за које конкретне радње је пуномоћник био овлашћен. Из доказног поступка и чињеничног стања које је у другостепеној пресуди правилно утврђено, произилази да правни претходници тужиље нису закључили писмени уговор о купопродаји спорних непокретности са ЋЋ, нити су за ове непокретности исплатили власнику купопродајну цену. Из записника у поступку комасације од 10.09. и 02.08.1975. године, којима је утврђен начин преноса предметних парцела, и које је издао надлежни државни орган, произилази да је ВВ поступао као пуномоћник ЋЋ и ЖЖ, а правилан је закључак другостепеног суда да би у случају да је отац тужиље ВВ закључио писмени уговор о купопродаји са ЋЋ током 1969. или 1970. године, исти тај уговор приказао у поступку обнове земљишне књиге, а не би на основу пуномоћја од 13.08.1975. године, које му је издао ЋЋ као купац и власник непокретности, њега уписао као власника.

С обзиром на наведено, произилази да правни претходници тужиље нису имали савесну нити закониту државину подобну за стицање права својине на основу одржаја, у смислу члана 28. Закона о основама својинско правних односа и нису испуњени услови за законитост државине из члана 72. тог закона, према коме је државина законита ако се заснива на пуноважном правном основу и није прибављена силом, преваром или злоупотребом поверења, те да је државина савесна ако држалац не зна или не може знати да ствар коју држи није његова. Зато је тужбени захтев тужиље правилно одбијен као неоснован.

Како је утврђено да тужилца и њени правни претходници нису имали савесну и закониту државину у смислу наведених законских одредаба, није од значаја ревизијски навод да од тужиље и њених правних претходника нико није тражио предају спорних непокретности. Неоснован је и ревизијски навод да је из исказа сведока утврђено да је за спорну непокретност плаћена купопродајна цена, јер такав закључак не произилази из утврђеног чињеничног стања. Неоснован је и ревизијски навод да се на страни

тужиље и њених правних претходника ради о савесном одржају, јер је у поступку утврђено да је правни претходник тужиље ВВ знао да је власник спорних непокретности правни претходник тужене ЂЂ, и да је као његов пуномоћник по основу уговора о пуномоћју овереног пред судом управљао спорним непокретностима, као и у поступку комасације.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци, на основу члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа - судија
Бисерка Живановић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић